N^RO 75.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Pozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 10 WRZESNIA ... ROKU WE SRZODĘ

z Petersburga V. S. 7 Września.

D. 1 do stoiących w Gatczynie i okolicy Kawalergardow, Leibhuzarow, leibkozakow, batalionu gwardyi Następcy Tronu ALEXANDRA, batalionu gwardyi strzeleckiego z kommendą batalionow strzeleckich Finlandzkich, i regimentu grenadyerow Kerbica, przyszły: Leibgwardya konna, Cesarzewicza Konstantyna, półk leibkiraſsyerski, fligel grenadyerow batalion, 4 bataliony gwardyi JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, dwa bataliony gwardyi Następcy Tronu, 3 bataliony gwardyi Wielkiego Xiążęcia MIKOŁAJA, z regimentami: leibgrenadyerskim, Siedmorackiego, Efimowicza; i dywizyą artylleryi dział 60; te zas przygotowania były uczynione dla odprawienia manewrow dwóma korpusami pod kommendą Generała Infanteryi Goleniszczewa Kutuzowa, i Generała Kawaleryi Graffa von der Pahlen, na d. 4, 6 i 7. Armią IMPERATOR Jmć rozłożył tym ſposobem, ażeby ieden korpus składał się z leibhuzarow, gwardyi konney, 11 batalionow gwardyiskich, i batalionu strzelcow leibgwardyi; drugi zaś z leibkozakow, leibkiraſsyerow, Finlandzkiey strzelcow kommendy, leibgrenadyerow, grenadyerow Kerbica, muszkietyerow Siedmorackiego i Efimowicza, ogułem będący piechoty 10 batalionow.

Każdemu z dwóch korpusow przydano po 30 armat, i dwa działa konney artylleryi. Generałowie za Naywyższym roskazem losowali o kommendę; i tak więc Generał Kutuzow stanoł na czele korpusu z gwardyi złożonego, Generał zas Pahlen przywodził drugiemu który się składał z innych regimentow. JEGO IMPERATORSKA MOSC ułożył plan główny manewrow, tak żeby Graf Pahlen zaioł stanowisko pod małą Zagwozdką, Generał zaś Kutuzow miał onego attakować z tey strony skrzydła lewego, które attakowanym bydź mogło. Lecz ponieważ pozycya korpusu Pahlena bardzo wygodną była, i na lewe skrzydło Kutuzowa silną uczyniono dywersyą; ostatni więc był przymuszony ustępować; z drugiey zaś strony dywersya Pahlena opierała się korpusowi Kutuzowa między miastem Gatczyną i małą Gatczyną na S. Petersburgskiey drodze, zkąd attak zaczęty; zatym ten cofnoł się ku zamkowi, i obrał ſobie stanowisko, gdzie miały bydź rospoczęte drugie manewry.

Kommenderuiący Generałowie pełniąc Naywyższe roskazy, tak piękne i szykowne dawali rozrządzenia, iż każda część woyska ziednała ſobie pochwałę Jego IMPERATORSKIEY MOSCI; wszyscy zaś ludzie w taktyce doskonali przyznać muszą, że nigdy i na żadnym mieyscu nie widzieli porządku lepszego. Ukontentowanie Monarchy radoscią napełniło serca wszystkich rycerzow; Imperator Jmć w czasie manewrow miał pilne oko na całą armią, i zasług bez nadgrody nie zostawił; każdy żołnierz udarowany; wszyscy Generałowie i Półkownicy na wieczerzę do stołu Monarszego zaproszeni; inni zaś Officyerowie częstowani po kwaterach. Nazaiutrz armii Generała infanteryi Kutuzowa kazano bydź w gotowości do marszu za godzin 24; prowiantskiemu zaś Departamentowi zalecono magazyny oporządzić dla pewney liczby żołnierza w Włodzimierzu i mieyscach okolicznych. Całey piechocie Naywyższe ukontentowanie oświadczono. Oddalony od służby Generał Maior Michelson 2 znowu do niey przyięty, będzie Szefem półku strzelcow Stederna.

Za Naywyższym roskazem Generał Prokuror donosi bywszemu Marszałkowi Nadwornemu Litewskiemu Sołtanowi skarżącemu się na Warszawską Kommiſsyą, która iakoby niesprawiedliwie przysądziła zyskać z onego 6 tysięcy Czerw. Złotych z procentami i przewodami, na mocy długu Bankierowi Kabrytowi należnego: z wiadomości wziętych od pomienioney Kommiſsyi pokazała się skarga Sołtana niesprawiedliwą, zalecenie zas Kommiſsyi Warszawskiey zgodne z prawami.

z Wiednia 17 Września z Gazety Wiedeńskiey.

Z główney kwatery w Alt Oettingen miłą wiadomość odbieramy, że wypowiedziane niedawno broni zawieszenie w Niemczech znowu przedłużone zoſtało do niezamierzonego czasu, z tym iedynie warunkiem, ażeby przed rozpoczęciem krokow nieprzyiaznych strona drugą 12 godzinami ostrzegła; do tey umowy należeć maią armie we Włoszech woiuiace. D. 10 Cesarz Jmć oglądał woyska ſwoie ... rozłożone pod Ampfing; dnia zaś następuiącego pod Walserburg; w obu mieyscach Monarcha raczył oświadczyć naywyższe ukontentowanie Officyerom i żołnierzom. D. 14 w naszey stolicy Cesarzowa Jmć orderem Krzyża gwiezdzistego ozdobić raczyła Graffinie. Antinori, Hakelberg, Festetiez, Skaricſa, Pallavicini, Giulay, Reigersberg, Thurn, Hohenlohe, Oberndorff, Łażańska, Strasoldo. D. 12 wyszło obszerne rozrządzenie z kancellaryi woienney iakim ſposobem uzbraiane bydź maią bataliony ochotnikow, korpusy strzelcow, mianowicie w Królestwie Czeskim; albowiem o pospolitym ruszeniu myślić przestano. Officyerom pomienionych woysk rozmaite nadgrody zapewnia Monarcha; maiętnieysi obywatele ſypią znaczne ſummy na ich oporządzenie. Miasto Lintz przez pożar straciło na 2 Ryńskich miliony.

Ledwie komu są u nas wiadome okoliczności przyiazdu i powrotu do Paryża Adjutanta Duroc. Stanowſzy w główney kwaterze Barona Kray prosił o pasport do Wiednia, jak niedawno otrzymał Generał S. Julien wysłany do stolicy Francuzkiey. Odmówił Wodz Austryacki twierdząc, że Minister Cesarza Jmci w drodze jest, i za godzin 24. stanie w Alt Oettingen dla rozpoczecia traktatow; jakoż przybył Hrabia Lehrbach w naznaczoną godzinę. Zapytał się go Adjutant, jesliby nie był pierwſzym Dworu Wiedeńskiego Ministrem; ponieważ Buonaparte w instrukcyach swoich zalecił jemu widzieć się z Cesarzem Jmcią, albo też pierwſzym Ministrem. Odpowiedział Hrabia, że Monarcha niepozwolił na przyiazd O. Duroc do Wiednia zapobiegaiąc mogacym ztąd wyniknąć nieprzyzwoitościom; lecz zesłał do obozu Hrabię, który jest Ministrem armii w Niemczech Pełnomocnym, instrukcye zaś do traktowania ma podpisane ręką Cesarza Jmci i pierwſzego Ministra. Z tego oświadczenia Duroc nie ukontentowany niechciał z Hrabią de Lehrbach negocyacyi zaczynać, ale raczey wysłać nie mieſzkaiąc gońcow do Generałow w Niemczech i Włoſzech kommenderuiących, Moreau i Maſseny.

Austryacki Pełnomocnik wezwał Adjutanta do Braunau, jeśli w obozie traktować nie myślił, przydaiąc, iż z osoby swoiey odpowie za nieszczęśliwe skutki wyniknąć mogące z tey przewłoki; sam zaś gońców do Paryża wysłać postanowił, donosząc Konsulowi o uporze Officyera Francuzkiego. Usłuchał Duroc namowy; był w Braunau, odprawił z Hrabią trzy konferencye, odiechał jak się zdawało ukontentowany, przyrzekł wkrótce powrócić; czego jednak nie uczynił, owszem dziś wiemy że za jego powrótem Buonaparte armiom swoim woienne czynności kazał rozpoczynać. Jakim sposobem powtórne broni zawieszenie umówiono, jak długo trwać będzie; pokoy czy woyna ztąd wyniknie, czas pokaże. To pewna iż Arcy Xiąże Karol nie przyioł ofiarowaney sobie kommendy w Niemczech. Hrabia Bellegarde wyiechał do główney kwatery wóysk Włoskich, które jest w Weronie.

O stanowisku armii Niemieckiey mniemaią ludzie militarni, że dobre iest wprawdzie i dość warowne; lecz Austryakom wypada koniecznie za rzekę Inn ustępować; tey brzegi niedostępne sztuką i naturą, batteryami osadzone, zasłaniaią: Braunau, Passau, Kufstein twierdze: lecz ponieważ obronna linia bardzo iest rozległą, więcey niż na 80 mil Niemieckich ciągnąca się od Egry przez Palatynat, Ratysbonę, Passau, rzekę Inn do Tirolu i Grisonow; na iey zasłonę więcey niż 60 tysięcy ludu potrzeba. Według dzisieyszego rozrządzenia, Klenau skrzydłem prawym Czechy zasłania, centrum Austryą i Saltzburg, skrzydło lewe Tirol. Zawarte broni zawieszenie albo da pokoy, albo czas przynaymniey zebrania nam sił większych; słychać że Cesarz Jmć unikać postanowił walney rosprawy. W stolicy naszey nie pozwalaią teraz bawić żadnemu cudzoziemcowi; między innemi ta iest przyczyna, ażeby zmnieyszyć zbyteczną drożyznę żywności, drzewa, mianowicie zaś naięcia domow; przez co dzieie się ulga obywatelom kraiowym. O konferencyach opprawuiących się w Carlsbadzie między rozmaitemi Ministrami, nic nie słychać.

Pod niebytność Cesarza Jmci, Wielki Xiąże Toskański sprawować będzie rządy kraiowe za radą Ministrow; w przypadkach ważnieyszych Monarcha sam stanowić powinien. Baron Thugut wkrótce ma wyiechać do główney kwatery. Jakożkolwiek niebespieczeństwo iest bliskie, iednak nie widziemy u nas ani też Prowincyach dziedzicznych takich obrótów, iakich byliśmy świadkami r. 1797, gdy sam Buonaparte postępował ku Wiedniowi; nie ma wzmianki o pospolitych ruszeniach, insurgentach, nadzwyczaynym werbunku; co wszystko pokazuie wielką skłonność z naszey strony do pokoiu. Nawet od narodu Węgierskiego Cesarz Jmć żądać nie ma nad 52 tysiące zbroynych, po tysiąc z każdego Comitatu, inni zaś mówią że troie tyle; w iednym i drugim zdarzeniu całe woysko tego narodu Monarcha na swóy żołd przyimuie. Arcy Xiąże Józef Palatinus wyiechał do Węgier; wygotowane już są listy Monarsze którémi Szlachta i cały narod wezwani są do pospolitey obrony. Arcy Xiąże Jan dziś naywyższy w Niemczech kommendant, ma lat 19. Generał Chateller po oddaleniu się Schmidta, sprawuie u niego ważny obowiązek Generał Kwatermistrza. Po wszystkich całego Państwa Kościołach odprawuie się modlitwa woienna. W tych dniach wysłaliśmy więcey 2 tysięcy wozow do armii.

z Londynu 5 Września z Gazety Hamburgskiey.

Negocyacye między naszym rządem i Francuzkim ledwie rospoczęte, zerwane zostały; Buonaparte nie chciał przyiąć propozycyi Angielskiego Dworu. Przestano zatym z obu stron gońcow posyłać; losowi woiennemu rzecz oddaiąc. O negocyacyi z Dworem Duńskim, wyprawie Generała Pulteney, Abercromby nic pewnego. Xiąże d' York z Xiążęciem de Glocester i d' Orange do wyspy Wigth poiechał. Słychać że Generał Pichegru rzucaiąc imie swoie, odtąd Hrabią nazywać się zacznie. W rozmaitych Prowincyach Angielskich powstaią gorszące rozruchy; lud nie może narzekać na niedostatek zboża; urodzaie były bardzo piękne; lecz ponieważ rolnicy ieszcze nie na targ nie przywożą, chleb zatym po dawnemu iest drogi; gmin przypisuiąc winę piekarzom, wiele domow zrabował, wiele statkow zbożem ładownych zabrał. Mianowicie w Nottingham zamieszanie było straszliwe; nakoniec milicya spokoyność przywróciła.

z Paryża 9 Września z Gazety Frankfortskiey.

Buonaparte ogłosił urzędowe rapporta przysłane z Egiptu. Naypewnieysze wiadomości zawieraią się w liście Generała Menou. Straszliwy powiada, przypadek, w dzieiach rzadki, dał mi tymczaso wą kommendę armii wschodniey. Kleber zamordowany 14 Czerwca. Zbrodzień wysłany z Gazy przez Agę Janczarow armii Ottomańskiey, przebił czterykroć puginałem Wodza naszego, gdy z Architektem przechadzał się po ogrodzie bliskim główney kwatery; architekt usiłuiący bronić Klebera, sam sześćkroć ranionym został; pierwszy raz od Janczara zadany Generałowi był śmiertelny, nie chciał mieć przy sobie żadnego żołnierza; znaleźliśmy iuż konaiącego. Zabóyca ukryty w rozwalinach, znaleziony, zprowadzony do główney kwatery, wyznał że przez Agę Janczarow armii Wezyra Wielkiego był namówiony. Wezyr nie mogąc nas pożyć bronią, chwycił się środkow ludziom złośliwym lecz oraz słabym zwyczaynych. Imie mordercy Suleyman el Alepi; rodem z Alepu, przeiechał pustynię na Wielbłądzie, stanoł gospodą w Cairze, szukał dni kilka sposobności; nakoniec umyśloną dopełnił zbrodnię.

Obiawił taiemicę trzem Szeikom, którzy go od przedsięwzięcia odwieść chcieli; lecz tego nie dokazawszy, ponieważ milczenie zachowali, Generała śmiercią zagrożonego nie ostrzegli, osądzeni śmiercią ukarani na d. 17 Czerwca. Generał Regnier w sądzie woyskowym prezydował; ten w ukaraniu winowaycow zachował dawne Egipcyan zwyczaie; Suleyman wbity żywcem na pal; wprzód mu całą prawicę spalono; Szeikow ścięto; wszystkich ciała spalono. Teraz, Konsulu opiszę do wiary niepodobne przypadki, które się stały w Egipcie po wyieździe twoim; lecz ponieważ papierow Klebera ieszcze nie przeyrzałem, przestać raczysz na tych wiadomościach, które z pamięci wypiszę porządkiem dni i miesiącow. Dokładnieyszy rapport przeszlę poźniey; potrzeba ażebyś iak nayrychley był uwiadomiony o stanie armii wchodniey. (Ten dziennik czynności Francuzkich w Egipcie aż do naypóźnieyszych czasow, umieściemy w następuiącym N. przestaiąc na tey uwadze, że Kleber zginoł w Cairze 14 Czerwca; tegoż dnia bitwę stoczył Buonaparte pod Marengo, w którey Desaix poległ).

Przysłał Menou Konsulowi dwie własney roboty proklamacye. Żołnierze mówi w pierwszey, zbrodnia wam wydarła ukochanego Wodza. Godzien wzgardy nieprzyiaciel, zwycięzony w otwartym polu, zdradą pokonał walecznego Klebera. Oskarżam światu całemu Wielkiego Wezyra; on przez was pokonany pod Matharich i Heliopolis, zesłał nam zabóycę z Gazy Suleymana. Droga Francuzom jest pamiątka zmarłego Generała; pod nim rozprószyliśmy szczęśliwie tłumy niezliczone barbarzyńcow z Europy i Azyi na Egipt wpadaiących. Kleber w dniach 10. odzyskał ziemię dobrowolnie na mocy traktatow oddaną Turkom; on żołd zaległy wypłacił, skarb armii napełnił; wykorzenił bezprawia mądremi prawami. Czymże zawdzięczemy godnie temu Wodzowi; jeden jest tylko sposób; stóymy odważnie przeciw nieprzyiaciołom, zachowaymy woyskową karność, daymy Egipcyanom przykład obyczayności i cnoty, jakiego ny dali wzór męstwa i nie zwyciężoney umysłu stateczności. Starszeństwo w służbie dało mi kommendę; nie mam nic w sobie oprócz nieograniczonego do Oyczyzny przywiązania. Wiem jednak co uczynię; wzywać będę duszy wielkiey Klebera; wezwę też na pomoc Geniusza Konsula Buonaparte; tym wsparty stanę pośrzód armii i na dobro RPtey z wami pracować będę.

W drugiey odezwie Menou tłómaczy żołnierzom przyczyny naiechania Egiptu. Bywszy Dyrektoryat powiada, uwiadomiony w r. 6, że nieprzyiaciele narodu chcą Maltę i Egipt opanować, przedsięwziół uprzedzić ich zamysły; tak czynić należało dla zachowania handlu wschodniego, który 50. millionow zysku corocznie nam przynosił. Gdy Buonaparte na wyprawę wychodził z Toulonu, tegoż czasu miał bydź wysłany Poseł do Constantinopola, z obiawieniem całey taiemnicy Sułtanowi; lecz Poseł ów nie wyiechał; Wezyr o niczym nie wiedział; Sułtan wszedł do Koalicyi, i dotąd woiuie; wóyska Tureckie pod przewodnictwem Anglikow pod Abukir i Dammiette wysadzone na ląd, w morzu potopione; inna więc armia z Wezyrem przeszła do Syryi; rozpoczęły się negocyacye, odiechał Buonaparte do Oyczyzny, nastąpiła kapitulacya w Larisch, o którey, powiada Menou, nic nie rzekę; wiedzą żołnierze, jak umowy haniebnie zgwałcono, jak nam Anglicy broń składać kazali zwycięzcom, co tylko zwyciężeni w kilku bitwach czynią pospolicie. Przyszła armia Ottomańska; poraziliśmy ją podwakroć; niedobitki zamknęły się w Cairze; po całomiesięcznym opasaniu odzyskaliśmy stolicę Egiptu.

Zginoł nakoniec Kleber; snadź rozumieli nieprzyiaciele że upadek Wodza wprawi Francuzow w zamieszanie; lecz owszem ta śmierć nowym męstwem żołnierzy natchnęła; niech teraz cały wschod powstanie; przysięgliśmy we krwi Ottomańskiey szukać pomsty za krew Klebera niewinnie przelaną. Traktatow iednak żadnych podpisywać i do skutku przywodzić nie będziemy, bez dołożenia się i roskazu RPtey. Któżby z nas nie chciał oglądać oyczyzny; interes Francyi tu nam każe zwyciężać, żyć i umierać. Znamy kto iest Buonaparte; on będzie dla nas tłumaczem chęci całego narodu, on ręką i sercem naszym władać ma prawo. Dokończę dzieło Klebera; wstępować będę w ślady Konsula; niech tylko żołnierze będą cnotliwi, niech zachowaią karność, będą szczęśliwemi. Powróciwszy niegdyś do oyczyzny, każdy z nas chlubić się zechce że należał do tey wyprawy pamiętney, którey pomyślny skutek wielką może dać przewagę szali polityczney.

Abdalla Menou.

Tenże Generał opisuiąc z iakiemi uroczystościami był pogrzebion Kleber, wspomniawszy o strzelaniu z armat nieustannym, paradzie rozmaitych półbrygad, wozie tryumfalnym, przydaie: szli za ciałem: Menou z całym sztabem, Institutum narodowe, urzędnicy cywilni, Hussem Kommissarz Beia Murada ze wszyskiemi Mammelukami, Agowie, Cadi, Szeikowie i Ulemas, duchowieństwo rozmaitych obrządkow, półk Wielbłądowy, bataliony Greckie, milicye Koptow, iazda Mammelukow i Syryiska; Fourier miał mowę pogrzebową; z tych słów wnosiemy że dziś armia wschodnia nie z samych iedynie składa się Francuzow; Grecy, Koptowie, Syryiczykowie, co większa Mammelukowie nawet zprzymierzyli się z nami, doświadczywszy iak mało Tureckim obieanicom wierzyć potrzeba, którzy przyrzekłszy amnestyą Egipcyanom powszechną w Larisch, wielu iednak złupili i zamordowali; Mammelukow i Murada odraził proiekt Porty podzielenia odzyskaney Prowincyi na czterech Baszow.

Gwardya Konsulowska roskaz odebrała do marszu. Generał Berthier gdy wstąpił w granice Państw Króla Jmci Katolickiego, eskortę Kawaleryi Hiszpańskiey otrzymał. Buonaparte chce przyłożyć się do przywrócenia pokoiu między Dworem Duńskim i Regencyami Afrykańskiemi. Niektórzy rozumieią, że Generał Marmont wkrótce otrzyma naywyższą woysk Włoskich kommendę. Zabóyca Klebera nie miał nad 24 lata. W bitwie pod Heliopolis 29 Marca Wielki Wezyr miał 60 tysięcy żołnierza; odwrót przez pustynię kosztował Turkom 18 tysięcy ludu. W porcie Alexandryiskim skonfiskowano 70 okrętow z Constantinopola przysłanych na przewiezienie armii naszey do Toulonu. Caire mocą do poddania się przymuszony, 10 millionow liwrow kontrybucyi zapłacił, i doskonalszym sposobem teraz iest ufortyfikowany; toż mówić o Alexandryiskiey, Rosette, i Damiette twierdzach. Murad Bey po zawartey ugodzie zachował się spokoynie, kiedyśmy z Turkami walczyć musieli. Zabrano Wezyrowi w bitwach 60 armat, 117 chorągwi; w Cairze pod czas 38 dniowego oblężenia wymarło ludzi 6500.

Ciało nieśmiertelney pamięci Marszałka de Turenne z grobu Królewskiego dawniey wyniesione, w Kościele Marsowym złożyć kazał Buonaparte. Tenże audyencyą dawał publiczną 12. Szuanom, z każdym długo rozmawiał, pytaiąc się pilnie, jakim sposobem w Noirmoutier odpor Anglikom czynili. Wszyscy przyświadczyli, że dziś Xięża lud zachęcaią do zgody i pokoiu; jeden miał przyiechać do Paryża, imieniem kollegow Deputowany; niedostatek pieniędzy na drogę potrzebnych w domu zatrzymał; list więc napisał, który mile przyioł Konsul, oświadczaiąc nieograniczony dla tych szacunek, którzy się przyłożyli do zgaszenia woyny domowey. Xiądz Bernier Pleban w Angers, który naywięcey nad tym pracował znayduie się w naszey stolicy. W porcie Brestenśkim Bernadotte z Admirałami naywiększe przygotowania uczynił do bronienia flotty, jeśliby Anglikom podobało się attakować; nieprzyiaciel krąży nieustannie blisko brzegow; nasze i Hiszpańskie okręta gotuią się do następuiącey żeglugi. Jak słychać, Lord S. Vincent azarduiąc kilka własnych statkow, postanowił wniść mocą do portu, i wszystko tam zniszczyć.

z Hagi 9. Września z Gazety Hamburgskiey.

Dnia wczorayszego pozostałe w kraiu naszym woyska Francuzkie roskaz odebrały bydź w zupełney gotowości do ruszenia; dziś jeden z konnych regimentow, i 17. półbrygada wyszły ku Renowi. Podobnym sposobem pierwsza z półbrygad Batawskich wkrótce ma iść do armii Generała Augereau. Angielskie flotty krążą nieustannie blisko brzegow Hollandyi i Zelandyi; długośmy rozumieli, że korz stać zechcą z oddalenia się wóysk regularnych do Niemiec; lecz nieprzyiaciel nic nie czyni; albowiem pogłoska o wylądowaniu do Zelandyi zmyśloną była.

z Rzymu 26. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Król Jmć i Królowa Sardyńska, z Xiążęciem de Berri i de Chablais, długo zabawiwszy w Frascati powrócili do miasta naszego; odwiedzaią teraz przednieysze Kościoły, i cokolwiek rewolucya nam uwagi godnego zostawiła. Z Palermu często przybywaią Kuryerowie; o żadnych jednak negocyacyach nic nie wiemy. Do Civitavechia zawinoł okręt, i doniosł, że Lord Keith Admirał z Angielską flottą opuściwszy Liwornę udał się do Port Mahon, zkąd ma wypłynąć na taiemną wyprawę.

z Turinu 20. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Andinot Szef sztabu armii pod Massenął przybył do nas; wkrótce do Mediolanu powróci; maiąc dawnieyszy urząd pod Wodzem nowym sprawować. Brune roskazał urlopowanym Officyerom jak nayprędzey do regimentow powracać; wyszło zalecenie, ażeby z obozu oddaliły się kobiety; znak bliskiego marszu i nowey woyny. Dla przywrócenia spokoyności zupełney Piemontowi, przedsięwzięte środki przez Massenę zbawienny skutek sprawiły; wielu zbóycow zchwytano na drogach i między górami; zastraszeni przykładem ich towarzysze do zabaw domowych powracaią.

z Mediolanu 26. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Generał Monnier po ustąpieniu wóysk Austryackich powrócił do Ceseny, Pesaro, i innych miast, które należały dawniey do Państwa Kościelnego; spory w tey stronie ułatwili sposobem przyiacielskim naywyżsi Wodzowie; lecz u nas wszystko bierze woienną postać. Słychać że dywizya

wóysk Angielskich w Ankonie wylądowała. W Piemoncie zgaſzono wſzystkie kommanderye i Opactwa; Consulta wyroku potwierdziła

z Berne 3. Września z Gazety Frankfortskiey.

Buonaparte oświadczaiąc nam ukontentowanie swoie z rewolucyi rządowey 7. Sierpnia, prosi abyśmy się nie śpieſzyli pisać nową konstytucyą; rząd tym czasowy zostać powinien aż do podpisania pokoiu w Europie; wten czas albowiem nie które cząstki Niemieckiego kraiu przyłączone bydź mogą do Szwaycarow. Jenner Poseł naſz w Paryżu ma wkrótce powrócić do Oyczyzny; mieysce jego zastąpi Stapter Minister Departamentu nauk i umieiętności.

z Stuttgardu 5. Września z Gazety Frankfortskiey.

Biegała niedawno pogłoska, iż Francuzi w cyrkule Szwabskim rozłożeni ustępuią ku Renowi; rzeoz ma się przeciwnie; nie tylko dywizye 4. pod kommendą Generała S. Suzanne będące ku Ulm ruſzyły, ale też nowe coraz regimenta, ammunicye, artyllerya, z lewego brzegu Renu przechodzą na prawy. S. Suzanne podobno twierdzę Ulm dobywać będzie, Augereau Philipsbourg; Moreau, Macdonald, Lecourbe, Grenier postępować maią ku Austryackim granicom.

z Bruxelles 6. Września z Gazety Courier du B. R.

Anglicy przez całe lata krążąc blisko brzegow Flandryiskich, mianowicie przed Ostendą, Nieuport, i Blanhenberg, mierzyli głębokość morską na wielu mieyscach; z czego wnosić można było, iż o lądowaniu zamyślaią. Dziś przekonani jesteśmy, że nieprzyiaciel chciał jedynie rozrywać siły i uwagę rządu Francuzkiego; nagle zniknęły nam z oczu eskadry Angielskie; ledwie kilka małych statkow widać przy uściu Escaut i przy wyspach Zelandyi. Dla tych więc przyczyn z naſzey strony odmianę wielką uczyniono w rozłożeniu wóyska; niektóre regimenta idą do Niemiec; Generałowi Murat pod Amiens zostać kazano; milicya i gendarmareie od brzegow, których bronić miała, spokoynie do domu powraca. W stolicy naſzey mieysce jest wyznaczone do założenia ſzpitalu inwalidow; z dóbr narodowych utrzymywać będziemy 3. tysiące starych żołnierzy.

z Ratisbony 5. Września z Gazety Frankfortskiey.

Generał en chef Moreau wczora przybył do miasta naſzego; obiadował u Generała Grenier z Ministrami wielu Mocarstw poiętnych, oglądał wyspy na Dunaiu, był na Operze, wczora odiechał do Nimphenburga. Wóyska Francuzkie ze wſząd w pole występuią na przód; Grenier jutro idzie za obozem.

z Frankfortu 11 Września z Gazety Frankfortsk.

Po upłynionym broni zawieszeniu, woyska razem zewsząd w pole ruszyły, już nawet Francuzi do Aschaffenburga weszli. Hrabia Salm kommenderuiący w twierdzy Philipsburgskiey umarł d. 9. Generał en chef Augereau maiąc kampanią zagaić wydał odezwę do mieſzkancow Rzeſzy Niemieckiey. Chcieliśmy powiada, pokoy wam przywrócić; Anglia złotem swoim woynę zapaliła; musiemy więc raz jeſzcze walczyć o pokoy. Nie bez żalu żołnierz Francuzki i Batawski niesie wam trwogę, nędzę y spustoſzenie. Do Wodzow należy woienne zmnieyſzać klęski. Niech więc rolnicy i mieſzczanie wzięci do milicyi, pospolitym ruſzeniem uzbroieni, do domow powracaią, niech broń złożą; każdego własność, religia, spokoyność nietknięte zostaną. Przychodźcie do naſzych obozow i obaczcie jak ściśle zachowuiemy karność, bez którey woyna zaiste straſzna jest narodom. Wzywam przeto mieſzkańcow Mogunckich, Wurtzburgskich, Fuldeńskich, etc. niech broń złożą, kto odda z bagnetem karabin, odbierze liwrow 12; 5 za ſzablę, za konia podług wartości.

Izba skarbowa Litewska w uskutecznieniu Ukazu rządzącego Senatu, podaie do powſzechney wiadomości, iż Piwowarnia Skarbowa, i dwie karczmy Nędza czyli Wygoda, i Roskoſz nazywaiące się w mieście Grodnie położone, maią być przez Publiczną licytacyą rachuiąc od dnia pierwſzego Januaryi Roku przyſzłego 1802. na lat cztery wypuſzczone w Arędę. Ktoby zatym życzył one zaarędować, ma ſię prezentować pomienioney Izbie w naznaczonym ostatecznym terminie dnia drugiego następnego Mśca Octobra A. C. z obowiązkiem złożenia na pewność summy arędowney do kaſsy Skarbowey corocznie importować ſię powinney dostateczney paręki, lub ewikcyi własnego swoiego maiątku.

MY FRYDERYK WILHELM z BOZEY ŁASKI KROL PRUSKI &c. &c. &c. podaiemy nonieyſzym do wiadomości, iż do maiątku po urodzonym Antonim Soldenkofie bywszym Polskim Generale Lieutenancie ſukceſsyonalny liquidationis proceſs podniesiony, i zapozew Wierzycieli do zameldowania i pretensyi ſwych okazania wskazany został.

Zapozywamy przeto wszystkich tych, którzy do ſubstancyi po wyżey rzeczonym Ur: Antonim Soldenkofie Generale Lieutenancie, ktora pryncypalnie z rozmaitych długow Activa zwanych i leżących gruntow składa ſię, pretensye iakowe mieć ſię rozumieią, nineyszym Edyktalnym Pozwem, aby w przeciągu trzech mieſięcy pretensye ſwe, końcem tymczasowego zainformowania wyznaczonego Kuratora, ustnie lub na piśmie zameldowali oraz do tegoż zameldowania, kopie Dokumentow tych, na których one zasadzaią przyłączyli, a potym na terminie do likwidacyi, a ile możności do weryfikacyi pretensyi ich, oraz do deklaracyi, względem utrzymania wyznaczonego tymczasowie Kuratora Justitiæ Konsyliarza Kausch wyznaczonym na 25 Decembris hora 9 w Rezydencyi tuteyszey kraiowey Regencyi przed Deputatem naszym Regencyi Konsyliarzem Sydow, osobiście lub przez legalnych Plenipotentow ułatwili ſię ilość i gatunek pretensyi swych punktualnie podali, Dokumenta, skrypta i inne dowody, któremi rzetelność pretensyi ſwych wyprobować zamyślaią in originalibus złożyli i zadyktowali, to, co wypada do protokułu podali, a potym oczekiwać maią: iż z pretensyami ſwemi w Dekrecie potioritatis zapaść maiącym, podług przepisow praw i służącego onym, podług nich prawa pierwszeństwa kollokowanemi będą.

Reszta w następuiącym Numerze.